

Облік та фінансова звітність підприємств під час війни

Як зовнішні несприятливі події можуть вплинути на капіталізацію витрат за позиками?

Наслідки військового вторгнення Росії на територію України охопили всі сфери життя та суттєво вплинули на бізнес. Ситуація розвивається швидко та іноді не передбачувано – керівництву компаній необхідно постійно оцінювати вплив ситуації на бізнес для подальшого складання достовірної фінансової звітності та прийняття правильних та своєчасних управлінських рішень.

Аби тримати вас в курсі про найактуальніші облікові та звітні питання, які постають зараз перед бізнесом, експерти відділу надання послуг з питань бухгалтерських методологій KPMG в Україні підготували серію публікацій щодо **обліку та фінансової звітності підприємств під час війни**.

Згідно з вимогами МСБО (IAS) 23 «Витрати на позики», компанія капіталізує витрати на позики, що безпосередньо відносяться до придбання, будівництва або виробництва кваліфікованого активу, – тобто активу, який обов’язково потребує суттєвого періоду для підготовки його до використання за призначенням чи для реалізації [МСБО (IAS) 23.1, 5].

Якщо компанія призупиняє активну розробку кваліфікованого активу на тривалий період часу, вона призупиняє також капіталізацію витрат за позиками за таким активом [МСБО (IAS) 23.20].

Економічний вплив несприятливих зовнішніх подій, наприклад, таких, як стихійне лихо, геополітична криза, воєнні дії чи пандемія, може призвести до призупинення проєктів розробки кваліфікованих активів через нові законодавчі обмеження на роботу або нестачу робочої сили чи матеріалів.

Витрати за позиками, які підлягають капіталізації, можуть включати процентні витрати, обчислені за допомогою методу ефективного відсотка, проценти за зобов’язаннями за орендою та курсові різниці, які виникають унаслідок отримання позик в іноземній валюті, якщо вони розглядаються як коригування витрат за процентами. Отже, перегляд або зміна умов позики може вплинути на суму витрат за позиками, що підлягають капіталізації [МСБО (IAS) 23.6].

Перерви у здійсненні проєктів із створення чи розробки кваліфікованих активів, спричинені економічною невизначеністю, можуть призвести до призупинення капіталізації витрат за позиками.

Призупинення проєктів

Стандарт не дає визначення «тривалому періоду», протягом якого призупиняється активна розробка кваліфікованого активу. Однак компанія, як правило, не призупиняє капіталізацію витрат за позиками протягом періоду, коли вона здійснює значну технічну та адміністративну роботу. Аналогічно, вона не призупиняє капіталізацію, коли тимчасова затримка є необхідною частиною процесу розробки, наприклад, у випадку настання зовнішньої звичайної події або перерви у роботі, або є типовою частиною процесу [МСБО (IAS) 23.21].

Компанії може знадобитись використати професійне судження для того, щоб визначити, чи слід їй призупинити капіталізацію витрат за позиками.

Компанія продовжує капіталізувати витрати за позиками, якщо:

Дії уряду з метою подолання впливу зовнішніх несприятливих подій можуть призвести до призупинення багатьох проєктів матеріального розвитку, наприклад, через те, що працівники, які зайняті на проєкті, мають залишатися вдома, або не мають фізичної або юридичної можливості отримати доступ до проєкту.

Компанії необхідно враховувати як очікувану тривалість, так і характер призупинення при оцінці того, чи триватиме перерва, спричинена зовнішніми подіями, протягом тривалого періоду.

Також у період економічної невизначеності, зокрема воєнних дій, кваліфікаційний актив може потребувати оцінки на предмет знецінення згідно з вимогами інших стандартів, наприклад, аналізу зменшення корисності відповідно до МСБО (IAS) 36 «Зменшення корисності активів» або визначенню чистої вартості реалізації відповідно до МСБО (IAS) 2 «Запаси». Як результат, може бути необхідно списати балансову вартість кваліфікаційного активу частково або повністю. Балансова вартість кваліфікаційних активів, що підлягають оцінці на предмет знецінення, обов'язково включатиме витрати за позиками, які були капіталізовані [МСБО (IAS) 23.16].

Перегляд умов позик

Витрати за позиками, що підлягають капіталізації, за проєктами, які не були призупинені на тривалий період, включають процентні витрати, обчислені за методом ефективного відсотка відповідно до вимог МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти». Сюди входить фактична вартість позик, залучених для конкретних кваліфікаційних активів, і середньозважена величина витрат за загальними позиками, що використовуються для фінансування кваліфікаційних активів [МСБО (IAS) 23.6].

Війна та інші зовнішні несприятливі події можуть викликати потребу в перегляді основних умов кредитних договорів. Внаслідок цього зміни умов фінансових зобов'язань, узгоджені між сторонами, можуть привести до змін у процентних витратах, які впливатимуть на суму витрат за позиками, що підлягають капіталізації.

Резюме для керівництва

При оцінці капіталізації витрат за позиками керівники мають:

01

повторно оцінити, чи довгострокові проекти розробки, на які капіталізуються витрати за позиками, призупиняються на тривалий період через економічну невизначеність

02

якщо витрати за позиками продовжують капіталізуватися, подумати, чи не слід змінити суми, які підлягають капіталізації, через зміни умов договору щодо надання цих позик

03

забезпечити включення капіталізованих витрат за позиками до балансової вартості активів, що підлягають перевірці на знецінення

Якщо у вас виникли питання, пов'язані з обліком та звітністю в умовах воєнного часу, будь ласка, звертайтеся до нас.

Ольга Куліна

Менеджерка, послуги з питань бухгалтерських методологій KPMG в Україні

okulina@kpmg.ua
+380 95 288 4275

Ольга Король

Менеджерка, послуги з питань бухгалтерських методологій KPMG в Україні

okorol@kpmg.ua
+380 50 329 0651

kpmg.ua

Не допускається надання аудиторським клієнтам KPMG та їхнім афілійованим або пов'язаним особам деяких або всіх описаних у цьому документі послуг.

Інформація, що подана у цій публікації, носить загальний характер і не може вважатися тлумаченнями або роз'ясненнями (або висловленням думки щодо тлумачення або роз'яснення) відповідних застосованих МСФЗ, стандартів аудиту та/або вимог законодавства.

Вона не висвітлює стан справ будь-якого окремого підприємства або фізичної особи. Незважаючи на те, що ми намагаємося подавати точну і своєчасну інформацію, ми не гарантуємо, що ця інформація є правильною на дату її отримання або буде достовірною у майбутньому. Ніхто не повинен діяти і покладатися на таку інформацію без відповідної професійної консультації, наданої виключно після детального вивчення стану справ кожного окремого суб'єкта у кожному окремому випадку.

© 2022 ТОВ «КПМГ-Україна», компанія, зареєстрована згідно із законодавством України, член глобальної організації незалежних фірм KPMG, що входять до KPMG International Limited, приватної англійської компанії з відповідальністю, обмеженою гарантіями своїх учасників. Усі права застережені.

Назва KPMG та логотип KPMG є зареєстрованими торговими марками або товарними марками, що використовуються за ліцензією учасниками глобальної організації незалежних фірм KPMG.